

SZARVASI ÚJSÁG

Hetilap, a társadalom, közgazdaság és irodalom köréből.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Égész évre 6 frt. — kr.
Félévre 3 frt. — kr.
Negyedévre 1 frt. 50 kr.

Egyes szám ára 12 kr.

MEGJELENIK:

hetenként egyszer, vasárnap.

Az előfizetési pénzek, úgy a lap szellemi részét
illető közlemények a szerkesztőhöz Szarvasra
címezendők.

A nyílt-térben minden garmondsor díja 25 kr.

HIRDETÉSEK

jutányos áron vétetnek fel.

A hirdetések az „Árpád” irodalmi és nyom-
dai intézetbe küldendők.

Budapesten lapunk számára hirdetéseket el-
fogad Mudrony és György hirdetési irodája Barátok-
tere 3. sz. Athenaeum. 1 emelet: továbbá A. V.
Goldberger, servitater 3. sz. alatt.

A szarvasi regale-birtokosságról.

A szarvasi regale-birtokosság, mint olyan intézmény, mely a községi élettel szoros kapcsolatban áll, a nagy közönség érdeklődésének kiváló tárgyát képezi. Ujabbán sajtóban és közéletben nem egyszer hozatott szóba annak működése; egy élénknek ígérkező mozgalomról is hallánk, melynek az lett volna célja, hogy a regale-jövedelmek gyümölcsöző befektetésekre forditassanak; de mely mozgalom nem bizonyult életképesnek. Szóval a közvélemény érdeklődése ujabbán magas fokra csigáztatott ez intézmény iránt, melynek hatalmas anyagi eszközeit méltán óhajtanánk kiemelkedő közcéllok szolgálatában látni. Most, midőn a közbirtokossági tisztviselőség működésének egy ciklusa ismét letelt, — az intézmény beligazgatásának megismerése céljából érdekesnek véljük egész terjedelmében közleni az elnöki jelentést, mint mely részletesen tünteti elő a végzett munkát.

A tek. Salacz Ferencz reg. közbirtokossági elnök ur által előterjesztett jelentés így szól:

1879 év február 4-én a regale közbirtokosság által 3 évre e testület elnökévé választatván meg, szükségesnek tartom e 3 évi működéséről a tisztelt Testületnek jelentésemet a következőkben előterjeszteni,

Mielőtt azonban e jelentésemet megkezdeném, előre kell bocsátanom, hogy ezen elnökséget nagy, önmagammal küzködés után s csak is a közbizalom kényszerének engedve vállaltam el, mert tudatával birtam annak a nagy feladatnak, mely reám vár, mely tőlem a közbirtokosság által követeltetni fog; tudatával birtam pedig éppen azért, mert ösmertem a regale javak előzetes kezelésének rendszertelenségét s hiányait, de elvállaltam mert a bennem helyezett

bizalomnak e téren is megfelelni erkölcsi kötelességemnek tartottam.

Midőn 1879 február 5-én a regale közbirtokossági helyiségében — mely közbevetőleg legyen mondva egy piszkos, szűk, azelőtt a lándzsások által használt szobából állt, megjelentem s ott a lelépett képviseltől az irattárt átvenni akartam, nem irattárt, de pongyola rendtelenségben asztalon asztal alatt, padon pad alatt, láda-fiókban összevissza kevert irományokat találtam.

1 ső tendőm volt tehát az irattárt rendezni, az irományokat időszaki sorrendben leltározni; s ma az irattár rendszeres állapotban van.

2-szor, gondoskodni kellett oly épületről, melyet a közbirtokosság tulajdonának mondhat, hol hivatalos helyiségét felültheti; építettetett tehát a piacsteren levő úgy csufolt „veresház;” mely ha nem is palota de a szükségletnek teljesen megfelelő, s melyre — erős alapzatánál fogva — bár mikor, ha szükségesnek fogi mutatkozni, 2 emeletes bérház emelhető.

3-szor, rendbe kellett szdni a kintlevő rég követeléseket, mert ily czim alatt több ezerre menő oly követelések is szerepeltek s vagyonkép mutattattak ki — mint például bolt és mészárszék taksa — melyeknek jogi alapjuk nem lévén behajthatók soha sem lettek volna; ez is végrehajtatott.

4-er, rendbe kellett hozatni a három nagy vendéglőt, melyek valóban elhagyatott állapotban valának; mi az egy lakozási, s illetve táncztermet leszámítva — meg is történt; s ma a vendéglők úgy a szobák mennyiségére, valamint felszerelés és tisztaság tekintetében a helyi igényeknek s az utasok szükségletének megfelelnek Beösmérem, hogy a tánczterem,

mely a polgárság által lakozási helyül is használta-
tik, az igényeknek, sem kényelmi, sem egészségügyi
szempontból meg nem felel, s elodázhatlan kötelessé-
gévé lett a közbirtokosságnak ily helyiségről hala-
déktalanul még ez évben gondoskodni. S nem is
kétlem, hogy a leendő képviselet e tekintetben a kö-
zönség e jogos követelésének annál is inkább eleget
fog tenni, mert ellenesetben beállhat azon körülmény,
hogy erre egészségügyi szempontból az illető rendőr-
hatóság által kényszerítették a közbirtokosság

5-ször megjavítani kellett a Körösi nagy hidat; ez
szakértők javaslata szerint eszközöltetett.

Itt látom helyén felemlíteni, miszerint magam is
azon nézetben voltam, hogy új hid építtessék s erre
fordíttassék a most osztalékkép kiosztott pénzösszeg;
midőn azonban annak jöttem tudomására hogy a
18a számú átmetszés kiépítése után — mi legfeljebb
2 évi időt igényel — a város alatti Körös folyó
holt mederré válik, s így arra új 30-40-ezer forintba
kerülő hid építése kidobott pénz lenne, annál inkább,
mert a minden évben kétszer háromszor s folyó év
december 11-én maga a megyei kir. építészeti hivatal
főnöke Tettes Haász József kir. főmérnök úr által
megejtett szakértői szemlékkel beigazolta lett: hogy
a mostani hid kevés javítással még négy öt évig is
veszély nélkül fenn állhat — álltam el az új hid épi-
téstől, egyeztem belé a pénzkiosztásba; egyébiránt itt
még megjegyeztetik, hogy ezen pénzkiosztás sem, a
lakozási terem sem az új hid építését nem akadály-
ozza, mert az azokra kellő pénzösszeggel a birto-
osság javai jövedelméből még mindig rendelkezik.

6-szor 1845-ik évben váltották meg a lakosok a
regale jogokat, tehát ez előtt 37 évvel; — és e 37 év
alatt működött regale képviseletnek nem jutott eszébe
a jogositottak névlajstromát hitelesen össze állítani;
hanem volt egy a 40-es években készült senki ál-
tal alá nem irt, tele mindenféle javitgatások s kapará-
sokkal összeállított lajstrom; csak is ezen most le-
lépő elnökség s képviselet állította össze a jogositot-
tak névlajstromát, a régi iratok alapján, lehetőségig hi-
telesen, s azt közszemlére is kitévén s az érdekel-
teket szokásos közhirre tétel útján jogaik érvényesi-
tésére illetőleg felszólamlásaik megtehetésére felhíván,
így kijavítva lett a jogositottak főkönyve; összeál-
lítva, lepecsételve, s az össze állító küldöttség által alá-
írva s megerősítve.

7-szer Ezen képviselet hozta rendbe a regale birto-
kosság vagyoni állapotát; ez különité el teljesen a vál-
takozottak ingatlan vagyonát a Község és Egyház
vagyonától.

Ugyan is még 1875-ben jött létre az elkülönítési
egyezség, de azért e javak felmérése, tetleges elkü-
lönítése, s telekkönyvi átíratása — lehet hogy annak
bonyolultságánál fogva — az előző képviseletek ál-
tal mellőztetvén — csak is ezen képviselet által foga-
natosított.

Ezen képviselet készített javaslatot a szavazás
módozatáról, a tisztviselők és képviselők száma és
teendőiről; ez alapítá meg hogy a regale személyhez
s nem vagyonhoz kötött, s így adásvétel tárgyát képez-
heti, az ingatlanság szükségszerű eladás nélkül.

T Á R S A G

Egy kasza árnyéka.

— Amerikai történet. —

Rowland Betsy letisztította a szappanhabot a kék csikos
ingekről s ezután — faradtan sóhajtvá, bedobta azokat a
tisztá vízbe.

„Roppant alkalmatlan a mosásnál ez a hőség“ — mondta,
s midőn kissé felegyenesedett, hogy szegény a görnyedésbe
beleunt hatat kipihentesse és kelet felé tekintett, a merré a
buzaföldek feküdtek, ugyanakkor a nyitva álló konyhaajtó
alján árnyékot vett észre — hosszú, különös, rútul megnyúlt
árnyékot. Majdnem az időnek azo képére emlékeztette az őt,
mely a gyermekek olvasó könyvében látható, mert háta
görnyedtnék latszott, és kinyújtott karjában kaszát tartott.
Csakis egyetlenegy pillanat alatt, a laterna magica árnyé-
kához hasonlóan — vonult lopva el s azután eltűnt vég-
képen.

Eller telepítvényes munkasai valamennyien a mezőn
voltak, egyet — Dale Abner t kivéve, a kit a hidegláz gyö-
tört ágyában

Az öreg asszony az ajtóba állott ki, s szeméit felemelt
tenyerével a nap heve ellen védve, felnézelt a háztetőre, a

honnán az árnyéknak kellett jönni. Semmi sem volt látható
— di — eg' z se él minden r' szecs e szembe ötlött, ki-
véve a széles kémény mögötti helyet. Annak a szobácskának
ablakán, amelyben Dale Abner feküdt, a függönyök le volt-
tak eresztve. A ház oldalán létraszerű lépcső volt, mely a
fedélszatorna alatti folyósóig felért.

Ha valami bitang a beteg embert megrohanni akarta
volna, akként, hogy sem az előházból sem a konyhából észre
ne vetessék, akkor ezen az uton könnyen elérhette a tetőt,
onnan pedig a nyitott, lobogó függöny által védett ablakot.
De Rowland Besty-n kívül, ki tudott volna valamit Dale
Abner kincseiről vagy arról a célról, a melyre ő takarékos-
kodott?

„Abner!“ — kiáltott fel ríktó hangján, „Abner, hallja?
Van valaki ott fenn?“

„Egy lélek sincs!“ felelt vissza.

Rowland Besty megtörülte nedves karjait a durva, len-
törülkőzön, mely az ajtón függött, s kirázta a mosás alatt
befecskendezett szoknyáját. Indult a lépcsőn felfelé, bement
mindenik szobába. — nyomát sem látta emberi lénynek.
Azután belépett a beteghez.

„Leheték-e valamiben ségélyére?“ — tudakozta tőle.

Most pedig áttérek a régale birtokosság vagyoni állásának kimutatására.

- Áll ezen vagyon a következőkből:
- a) 483 $\frac{55}{1100}$ hold föld birtokból.
 - b) 12 üres beltelekből.
 - c) A körösi nagy hid s annak jövedelméből.
 - d) A téglá-cserép gyárból s a téglá-cserép gyártás jövedelméből.
 - e) A ser- s szesz-gyár illetőleg azok telkéből.
 - f) Egy kő épületből (hivatalos helyiség)
 - g) Egy mészárszéki épületből.
 - h) Az italmérési)
 - i) A malom) kisebb kir. jogok használatából.
 - k) A halászat)
 - l) Három nagyvendégfogadó épületből.
 - m) Piacz és vásár helypénzszedés jövedelméből.

Tisztelt Közbirtokosság! Nem mondom hogy még ne igényelne több javítást a kezelés, mert hisz annyi évtized mulasztását 3 év alatt teljesen pótolni! majdnem lehetetlen, főleg akkor, midőn nem egy, de 40 fő kormányoz és rendelkezik; de merem állítani, hogy a tisztelt Közbirtokosság vagyoni állása így kimutatva rendbe szedve s kezelése illy rendben mint jelenleg van, eddig nem volt; valamint arról is meg lehet győződve, miszerint a lehetőségig igyekeztem e vagyon jövedelmezését s kezelésének rendszerességét előmozdítani s ha ez még mindig — mint beösmérem — javítást igényel, oka részint a működési idő rövidsége, részint a sok elháríthatlan akadály, mely az egyéni nézetnek érvényt szerezni nem engedett. Alkalma nyílik azonban a Tettes Közbirtokosságnak a most beállandó választások alkalmával olv egyének

kezeibe fektetni ezen nagyértékű javak kezelését, kik azt több képesség, ügyesség s eréllyel a már megkezdett alapon a Közbirtokosság teljes meglegedésére fejleszthetik.

H I R E K.

— (P o k o m á n d y S á n d o r.) szarvasi postamester ur, hír szerint, állásáról lemondott. Ha a hír való, s a lemondás elfogadtatik; reméljük, hogy postahivatalunk állami kezelés alá vétetik, a közönség régi óhaja szerint.

— (A s z a r v a s i v a d á s z t á r s a s á g) által mult vasárnapra küldött körvadászat az akkori nedves időjárás folytán nem tartatván meg, az ma fog végbe menni, a vadásztársaság p. kákai vadászterületén.

— (A s z a r v a s i k i s d e d ő v ó e g y e s ű l e t,) már szétküldötte meghívóit f. hó 21-én tartandó báljára. A tervbe vett tombolajáték mellőztetni fog. A rendezőség minden-élkövet, hogy a bál idény ezen előreláthatólag egyedüli, elite bálja teljesen megfeleljen az igényeknek. Itt megjegyztetik, hogy akik netán meghívót nem kaptak volna, ez iránt Szathmári ovodás úrnál jelentkezzenek.

— (H y m e n.) Moravésik József helybeli evang. tanító, ur a napokban váltott jegyet Kicska Emilia kisasszonnyal, Kicska Dániel főgymn. tanár ur kedves leányával. A frigyhez jókívánatainkat fűzzük.

— (A z a r a d i ü g y v é d i k a m á r a.) 1882. évi január, hó 29-én délelőtti 9 órakor, három fekete lő-utezai $\frac{1}{6}$ számú helyiségében rendes évi közgyűlést tartja, melynek tárgyát következők képezik, u. m.: 1. A választmány évi jelentése. 2. A tisztviselők és kezelő személyzet fizetésének megállapítása. 3. Költség előirányzat megállapítása s mikénti fedezésének meghatározása. 4. Az évi számadások felülvizsgálása. 5. Közgyűlési indítványok tárgyalása.

Az felemelte szőke fejét párnájáról, és bágyadt mosolylyal — mely megszégyenülést és bánatot takart, felelé:

„Az isten áldja meg kérdéseért — nen! Csupán ha ma a mezőre kimegy, figyeljen egy kissé, kivel beszél Eller Mary.“

„Igen, igen,“ — válasszoló Betsy szemével hunyorogtatva.

„Bárkivel beszéljen, mégis csak magára gondol ő. Ne busuljon azon.“ És azután lassan kifelé menet mormogta magában: Valaki van a ház körül, vagy kísértetet láttam. Minden lélek dicsérje az urat! Szinte úgy rémlik előttem.

A konyhakerten keresztül a réteken át, hol a fű nedves ruháit surolta, mendegélt ki a buzaföldre, a kaszálók közé. Ott ült Eller Mary, magosan mint valami trónuson, most kaszált fűrakáson, itt ott barátságos szót látva, vagy mosolyogva egyik-másik szorgalmas munkásra

„Van valami baj otthon?“ — kérdé Eller telepítőnyes; de Betsy csak fejt rázta. Ha valami rosztól kellett volna tartania, még sem hozott volna kárt az aratásra az által, hogy arról beszéljen?

Lassan és egyik oldalról a másikra tekintgetve ment tovább, ott voltak Villiam, George és John és a többiek mindnyájan. Nem — egyet nem látott — Blake Matthewt, az idegent sűrű fekete szemöldökével, az új munkást! És

mégis, épen a mikor keresni kezdte, ott állott közelében s törülgette homlokát és arcát sárga zsebkendőjével.

„A ház felé járt Mathew?“ kérdé Betsy.

„Én? Nem, csak a kútnál voltam vizért,“ felelé s folytatta munkáját.

„Mi bizony azt hittük belefultál! — szólt a munkások egyike, közelebb lépve, hogy a nagy favederből egyet hajtson.

Ezután Betsy ismét hazasietett. Otthon minden csendes volt. Minden jelt alott az estaléhez s az éhes emberek betöltötték ismételt felment, hogy Dale Abnert kívánsága után cudakozódják.

A mint a szobába belépett, eleinte azt hitte, hogy ágya üresen áll. Üresen? nen — felelt rajta valami mereven és mozdulatlanul — valami, a mi egykor Dale Abner volt, a párna fejére borítva, s titongó seb a nyakán. Nem volt mir többi senn kívánsága e földön — még olyan sem a mi Eller Mary-ra vonatkozott!

Rettenetes egy látvány volt ez, — olyan látvány a mely azoknak a kiknek osztályrészeül jutott, örökké em ékezetes marad.

A halott-vizsgálat megtörtént, és Rowland Betsy a többiekkel együtt tanunak hivatott fel és azt vallotta, hogy ő az napon, úgy bizony, valószínűleg a gyilkosság órájában egy embernek az árnyékát látta, a ki, mint hiszi, a háztető

— (Eladó baromfi tojások.) Az állatkert fajokban gazdag baromfi udvara első rangú angol és francia helyekről vásárolt kitűnő tenyész példányokkal lett felfrissítve és kiegészítve, sőt egészen új fajok is szereztettek be. Megrendeléseket tojásokra már elfogad az igazgatóság, és kívánatra bárhova küld árjegyzéket.

— (A Körös Tisza Maros vidékén) Horváth Gyula kormánybiztoságának keretében működő mérnöki kar f. évi január hó 28-án Szentesen zártkörű elite-hált rendez, belépti díj nélkül, mely bálnak elnökéül Ullmann Sándor, alelnökéül Szász Géza választotta meg a hálbizotmányt képező összes mérnökök által.

— (A közmunka) és közlekedési m. kir. ministerium az 1881 évi 111. t. cz. alapján alakult Bihar-békést egyesített vizsabályozási és ármentesítő társulat működése feletti felügyelet és ellenőrködéssel Bihar megye törvényhatóságát bízta meg.

— (A földmívelés) ipar és kereskedelem ügyi m. kir. miniszter Gyulára Dessewfi Ede, a gyulai járásba Buda Lajos, a csabai járásba Kopcsák Mihály, a békési járásba Megele Bertalan, az orosházi járásba Kilián Gyula, a gyomai járásba Udvardi Endre, a szarvasi járásba Baltazar Lajos és a szeghalmi járásba Diezl Antal urakat nevezte ki phyloxera-biztosoknak.

— (Békés Szentandrás) január 8-án a nővelde javára Dr. Pécsy Dániel ur által rendezett táncvizgalmot a lehető legfényesebben sikerült. Nem csak helybeli, de vidéki vendégek is szép számmal vettek részt e jótékony célú tánc-mulatságban, mely minden kiadás fedezetén túl 50 fr. 25 kr. tiszta jövedelmet szolgáltatott a nővelde részére.

Z. K.

— (Megyei közigazgatási bizottságunknak.) f. é. január hó 9-én tartott gyűlésén az egyes közigazgatási ágakra vonatkozólag következő adatok terjesztettek elő. A kir. adófelügyelő jelentése szerint a múlt év december havában a megye területén 50,858 frt 82 és fél kr. folyt be, mi az 1880. évi decemberi bevételnél 3377 frt 14 krral több;

árnyékában haladhatott el. Kinevették, a mint azt állította, hogy az kaszát vitt kezében; jóllehet a lehetőség meg volt benne, hogy az az ember, aki Dale Abnet életétől megfosztotta ráadásul pénzét is elvitte, egy olyat titokban a mezőről elvihetett. Az a kis darab aczél, a mit az ágy mellett találtak, szintén nem adott bővebb felvilágosítást.

Senkit sem lehetett alapos gyanuval terhelni — senki sem volt olyan, a ki iránt a halott gyűlölettel avagy feltékenységgel viseltetett volna. Rowland Betsy azonban megőrizte azt a kis darab fémet és monda magában:

Gondolni fogok arra, a mire engem kért, ügyelni fogok reá, kivel beszél Eller Mary!

* * *

Épen egy év múlt el az nap óta, a mikor Dale Abner utoljára látta a napot, Eller Mary vidáman nevetve jött a konyhába és karját az öreg Betsy dereka körül fonta.

„Nemsokara férjhez megyek” — monda.

„Blake Matthew-hoz!” — kiáltá Betsy a rémület kifejezésével arczán. „És te nem félsz.”

„Félni? — Mitől? — kérdé a leányka. — „Atyám nagyon sokat tart reá.”

„Oh, ne hallgass reám leány!” — folytató az öreg. — „Nekem néha különös gondolataim vannak, és mikor lesz meg?”

„Aratás végén.”

* * *

hadimentességi díjakban a múlt hóban befolyt 3892 frt 27 kr. A múlt évi adófizetés, ezideig a következőkben tüntettetik ki: 1881-re előíratott 1.388.889 frt 42 kr., megelőző évekről maradt 67.113 frt 14 kr. Összes tartozás volt 1.455.002 frt 56 kr., melyből leíratott 224.827 frt, maradt behajtandó 1.241.175 frt 53, melyből be lett fizetve 1.203.074 frt 63 kr., s így az év végen maradt hátralék 27,100 frt 83 kr. A kir. ügyész jelentése szerint a kezelés alatti börtönben a múlt év és hó utolsó napján letartóztatottak száma 84, ezek közt 17 nő; a rabok közül jogérvényesen már elítélt 39 férfi, 7 nő; felebbezés alatti vizsgálati fogságban 13 férfi 5 nő, ítéletlen vizsg. fogságban 15 férfi 5 nő. Az 1881. évben 583 hüfneljelentés adatott be, — ezek közt 3 esetben rablás miatt (két esetben valóban rablás büntette miatt lettek a feljelentettek vád alá helyezve a harmadik esetben az eljárás megszüntetett.) Nagyobb vakmerőséggel elkövetett betöréses lopások, — mint az előbbi évben a nagy szenzációt okozó gyulai kir. ügyészségi, csabai vasuti indóházi és a t.-komlósi takarékpénztári Wertheim-szekrények ellopása — nem fordultak elő — s alig fordul elő, társaságban elkövetett oly lopás, mely nagyobb figyelmet érdemelne. A múlt évben 16 esetben történt gyilkosság iránt feljelentés: két esetben valóban gyilkosság büntette konstataltatott, a többi esetekben pedig szándékos emberölés vagy halált eredményezett súlyos test sértés büntette lőn megállapítva. A gyulai fogház múlt évi költségei 5610 frt 18 krra rugnak, rabmunkából befolyt 1342 frt 25 kr., rabtérítvány czimén 1155 frt 20 kr. s így az állam terhére 3112 frt 73 kr. kiadás maradt fea. azonban még 676 frt értékű kész kosár, és 477 frt értékű kikészített kosárvessző van készletben, minc érték a fenti összegből levonván, az állam terhére csupán 1059 frt 73 kr. marad. — A megyei törvényszék jelentése szerint a megyei közkorházban a múlt év második felében ápoltatott 163 férfi és 93 nő ezek közt gyulai illetőségű 31 férfi, 21 nő, békésmegyei 44 férfi 33 nő, más megyei 83 férfi, 42 nő, idegen országbeli 10 férfi. A gyógyulási arány 60%-ot tesz, a halálozási 4%-ot.

A lakodalom előestéje megérkezett, a vőlegény lakadalmi ruhájáért a városba lovagolt — ekkor Rowland Betsy aggodalmas arccal a telepítvényeshez ment.

„Uram — mondi — én önt husz évig becsületesen szolgáltam. Meglehet, hogy vén bolond vagyok, de jót akarok és szívem szerint őszintén akarok beszélni. Egy évvel ezelőtt egy fiatal ember volt itt e ki az ön leányát szerette, gyakran mondogatta nekem, mily drága kincse e leány neki. Csakis ő m'atta gyűjtötte pénzét és hitte, hogy feleségül nyerheti.”

„Micsoda? Dale Abner?”

„Igen uram. És Blake Mathew tudta azt; és Blake Mathew, azon a napon, a melyen a fiatal ember meggyilkoltatott, elhagyta a mezőt. Ne nézzen ugy rám, nem vagyok megbolondulva! Csak azt beszélem el a mi egy évig járt össze vissza fejemben, s most már meggyőződéssé érett bennem az az ember, a ki akkor a háztetőn járt, kaszát vitt magával — a halottvizsgáló színtén adott egy megrozsdált kaszadarabot a kezembe. És most Blake Mathew elakarja az ön leányát venni és — csak halgasson ki! — az ő szobájában van egy láda, a mit csukva tart, a melyhez senkit sem enged nyulni. Aldani fogom életem végeig, ha eljön velem és felnyitja azt a ládát. Ha nem talál ön benne semmit nevezzen ostoba bolondnak, s ne higgye azt, hogy az a vérfolt, a mit egy izben Blake Matew, ingéből kimostam, nem

— (A szarvasi tanító-egyesület) f. hó 8-án tartá rendes havi ülését. Ezuttal Benka Pál, Moravcsik József és Boros Mihály tanító urak tartottak szak-előadást.

— (Városunkban) a difteritisz járványszerűsége megszűntnek mondható, amennyiben a beteglétszám mindössze 6-ra olvadt le. A járvány tartama alatt megbetegedett 363. egyénből meggyógyult 158, meghalt 204 egyén.

— (Békésmegye) közigazgatási bizottsága a közmunka összeírásokat Békés és Kigyós kivételével valamennyi békésmezei községnek visszaküldötte, új összeírás eszközésére utasítván őket. Oka ez intézkedésnek az, hogy a közig. bizottság kevesli a ki mutatott kézi és írás napszámot.

— (A megyei szolgabírói hivatalokat) a 68-ik gyalogezred parancsnoksága felhívta, hogy közölnék vele, miszerint mozgósítás esetére mennyi málhaszállító kocsi lenne a megyében a katonaság rendelkezésére bocsátható.

Közigazgatás.

Néhány szó Szarvas és környéke juhászata érdekében.

A Békésmegyei gazdasági egyesület választmányának egy korábbi határozata következtében megvan állapítva ama sorrend, mely rendszerint hol és mikor leendnek a kiállítások rendezendők a megye egyes városaiban, s ezen határozat ellen nincs is semmi kifogásunk; csak azt az egyet, nem helyeseljük, hogy e választmány nem tett javaslatot arra nézve, hogy például minden két avagy három évben rendezne a gazdasági egyesület egy specialis birka kiállítását.

Úgy hiszem, bárki is, aki a lefolyt évek alatt megfordult akár Szarvason, akár Orosházán az állatkiállításokon, észre vehette, hogy mily visszás kinézésűek voltak az ott kiállított birkák, de hogy is ne, mikor a birka kiállításnak ideje nem ősszel a nyírás után alig egy két hónapra, hanem

Dale Abner vére volt. Nem fog senkit sem sérteni, s ha ott fenn minden rendben van, csupán csak én és ön tudjunk róla.

Egő gyertyákkal kezökben léptek be Eller telepítvényes és az öreg Rowland Betsy abba a szobába, melyben Blake Matthew ágya állott. A nő rá mutatott a ládára. Az egész szobában nem volt más hely valaminek elrejtésére, és az öreg telepítvényes, a nő komolysága által megilletődve, engedelmeskedett óhajtásának.

Kulcs nem volt található; egy erős kolapácsütésre kinyílt a zár.

Néhány elhasznált ruhadarab feküdt benne, ez alatt pedig valami, ami felé az öreg nő sóvárogva kapott. Egy megrozsdált, törött kasza volt, melyről a nyélnek egy része erős fejcsapással volt levágva! Az öreg nő kivette zsebéből azt a csorba aczelt, amit egy év óta tartogatott magánál s a mely Dale Abner ágyánál találtatott. Oda illesztette azt, törést töréshez, az épen oly rozsdás és csorba kaszához. még e rozsdafoltok is illettek egymáshoz. És Eller telepítvényes utána nézendő föléje hajolt és nagyot sóhajtott.

De még más valaki is volt ott e kettőn kívül, a ki leskelődött és hallgatódzott egy szép és sugár leányka. Hal-kan lopodzott ide és állott a láda előtt térdelő felett. Egyszerre csak szivszaggató kiállítással csapja fel magasan a légtérbe karjait és azután ájultan esik össze szegény.

tavasszal a nyírás előtt, van; mert valóban csak is tavasszal lehet megbírálni a gyapjú nagyságát, minőségét; mennyiségét, azonkívül a bunda voltaképeni állását.

E sorok írója oly szerencsés volt, hogy már több tekintélyes s valóban szakavatott gazdával ez ügyben értekezett, sőt évekket ezelőtt e becses lapok hasábjain is nyilatkoztatta ebbeli nézeteit, s most ujlag bátorodik a megyei gazdasági egyesületet, úgy a megyei gazdálkodó, de különösen a juhtenyésztéssel foglalkozó közönség becses figyelmét felhívni arra, hogy még e tavasz folyamán rendeztessék egy tisztán csak is juhokból álló kiállítás, mely kiállítást szerény nézetem szerint legcélszerűbb lenne Szarvason rendezni.

Talán akadnak a szives olvasók között, kik azt találják kérdeni, miért rendeztessék a kiállítás éppen Szarvason? Azon egyszerű oknál fogva, hogy Békés megye területén épen Szarvas és a vele határos urodalmi puszták állanak első helyen a juh, tenyésztés terén, s az országnak nem egy helyére visznek innen részint kosokat, részint jany a; s a kereslet a jobb minőségű juhok iránt napról napra fokozódik sokan, nagyon sokan szeretnének innen tenyészanyagot beszerezni.

Az egész ország ösmeri már régibb idő óta a Geist-féle s ujabban pedig a Br. Königsvarter-féle juhászatokból kikerült jeles tenyész anyagokát, ámde e két urodalom juhászata aligha képes a keresletnek megfelelő mennyiségű tenyész állatokat áruba bocsájtani; s így az e fajta juhokkal, nyáját nemesíteni akaró juh tenyésztő közönség vagy várni kénytelen míg kaphat eredeti s kivánalmainak megfelelő tenyész állatokat, vagy pedig ebbeli szükségletét más honnan kénytelen beszerezni, tehát az lenne célja egy Szarvason tartandó általános juh kiállításnak, hogy a nagy közönség — mely erről ideje korán a megyei s központi lapok útján jó eleve ismételtén értesítették — meggyőződnék arról, miszerint Szarvas és a környékbeli juhok nem ok

Rowland Betsy a kasza pengéjét feje felé emelte.

„Dale Abner!” kiáltott „Én megtaláltam azt az embert, aki téged megölt! Ugy cselekedtem ahogy te mondtad: vigyáztam reá, kihez beszélt Eller Mari — no de most már soha nem lesz az övé!,”

Ugyanezen idő alatt kint egy ember lovagolt Eller telepítvényes háza felé — egy ember nászruhában, de olyan arccal, melyről egy benső félelem minden nászörömet eltávolított, félelem, mely őt korábban készítetté a hazajövetelre, mint a hogy szándéka volt.

Ez az ember felemelte tekintetét, látta, hogy világ van szobájában s nyugtalan arca fehérlett mint a halálé. Bennt alakok mozogtak, kik azok, azt nem láthatta: de fent e fehér falon egy árnyék mutatkozott és azután kinyúlt az hosszú ivalakban az egész tető hosszában — egy kasza árnyéka.

A lovag közvetlenül egy érnél partján állott. A ló csaknem átugorhatta volna, de mindenesetre átlalhatta volna azt kissé feljebb, de a lovag keze elvesztette ügyességét. Egy hibás lépés, egy végzetes ugrás — s a mint másnap reggel Blake Matheva reá akadtak, akkor már túl járt a földi bíró hatáskörén.

nélkül örvendenek az őket megillető jó hírnévnek, s másrésről pedig a nagy közönség alapos tájékoztatást nyerne a felől, hogy netán előfordulandó kos és anyajuh szükségletét nem csak ama két uradalom juhászatából kikerültekkel, hanem más magán juhtenyésztőktől is beszerezheti, mely juhok habár csak magánosok által tenyésztelnek, de se a gyapju minőségére, és mennyiségére, sem pedig testalkat s a bunda helyes állására nézve, nem sokkal állanak hátrább nem egy nagyon is kiheresztelt uradalom juhainál.

Hogy eme fennebb említett kiállítás valóban létesüljön, ahhoz egyszerűen a megyei gazdasági egyesület választmányának akarata kell mert ha a választmány, e tervezett kiállítás eszméjét magáévá teszi, s erről a juhtenyésztő közönséget jó eleve értesíti, akkor úgy hiszem minden megyei juhtenyésztőt saját jól felfogott érdeke késztetne arra, hogy ott mint kiállító részt vegyen. Az egyesület is e kiállítással részben országos, részben megyei érdekű dolgot hozna napi rendre s ezáltal csak gyarapítaná ama bábérok számát, melyeket már eddig is nyert hasznos működése által.

Szarvas 1882 Január 10.

Nyárfás Tanyás.

Tarkaságok.

A szarvasi vasuton a konduktor a jegyeket kérte. Egy uri nő a maga s jókorára nőtt fia jegyét adta át, ennek azonban csak fél jegye volt. A konduktor nézegeti a fiut s így szól: Jól megnőtt fiu, már nem dukál a féljegy. Az uri nő is kész volt a felelettel: Az biz nem csoda, hisz olyan lassan jár ez a maguk vasutja, hogy a fiának elég ideje volt megnőni mióta útban vagyunk. A konduktor együtt nevetett az utasokkal s ott hagyta a féljegyes kamaszt.

Két, uzsorával s más módon felgazdagodott uri ember karonfogva sétált az utcán s beszéltek a sok százezer forintról, melyet maguknak szereztek. Észrevétlen egy rongyos gyerek kerül hátuk mögé s az egyik úr hátulsó zsebéből a zsep kendőt kilopva jelfut. A meglopott barátja azt észreveszi, s figyelmezteti őt a tolvajra, a ki már messze járt. Ez nyugodtan intve kezével, szolt: „Hagyja el barátom, mi is csak kicsin kezdtük.

B. . . községben prédikált a legatus, de igen rosszul. Az elmés kurator, a ki jelen volt, ezt mondá: „Most esztendeje jobban cselekedett.“ — „Hiszen most esztendeje nem is prédikáltam,“ — válaszolá a legatus. — „Epen azért cselekedett jobban“ felelé a curátor.

Különös új évi ajándék.

Egy házaspár ült tanácsot az új évi kiadások felett. Mit is adtam én neked a mult évben? — kerdi a férj. „No, hát a prémes felöltőt; amit hitelbe vásároltál.“ — „Igaz! Tudod mit? Mostani újévi ajándékkul kifizetem azt neked.“

Az inas nagyon jót akarván ujév reggelén urának kívánni azt kívánta, hogy tovább éljen ebben az esztendőben, mint a tavalyiban.

A fiatal prókátor szüntelen panaszkodott jogász öcsésének, hogy már mily hosszú ideje mióta jegyben jár menyasszonyával és hogy már a farsangnak vége s a lakodalomnak még híre sincs.

— Soh se busulj azért bátyám! — mondá az öses — legalább kitelel otthon s nem eszik itt.

— Barátom! kétségbe vagyok esve a felett, hogy hol kapok pénzt?

— Az még jó. De én meg bizonyosságba vagyok esve a felől, hogy sehol se kapok.

Erős lelkű anya. Ilka: képzeld csak Mari, szegény mamám kivétette tegnap este egy fogát s e miatt az egész éjen át egy cseppet sem birt aludni, majdnem folytonosan sirt és jajgatott.

Mari: N, ig gy g e szete lehet. — Lásd az én mamám minden áldott este lefekvés előtt valamennyi fogát mind kiszedi szájából s mégis legnyugodtábban alszik és nem is sir.

Szerénység.

— Hogy hívják ezt a virágot kis leánykám?

— Ne tessék hozzám nyúlni virágnak. (Ne bántsát virágnak).

— Tanító ur kérem, a Pesta németül szolt:

— Mit mondott?

— Azt mondta, hogy „áhá!“

— Hát hogy van ez magyarul?

— Így-e: „ühü!“

— Két tudós versengett a magyar nyelv tisztaságáról. N. azt mondá, hogy ő egy idegen szót sem szenvedne meg, hanem mindent magyarul tenne ki. Erre B. így szolt: „hát p. o. a históriát hogy tenné ön ki?“ — Krónika, felel amaz hevenyében,

Lovat lopott a cigány, hanem rajta vesztett, elvesziék. A törényszék előtt ugyan eleget mentegette magát, hogy úgy — hogy így — de ő ártatlan, rásült a turpisság. A kihallgatás végén kerdi tőle a vizsgáló biró, ha van-e még valami mondanivalója?

— Igen is van, fohászok fel a cigány az asztalra pislogva, melyen egy szivar darab feküdt, azt a kis cigarót kérem alázatosan — bagónak.

Szamár connexio. Összeszólalkoztak valami théma felett a mester meg a pap. A vita hevében a tűzbe jött pap e

szavakkal förmed a ... a: „Bizony csak számár maga ked-
keves atyámfia!” — „Hm!” — viszonz a sértett fél fleg-
mával. — „Már mos csak azt szer tne ... egtudni, hogy
azért néz ön engem számárnak, mert atyafianak tart, vagy
azért tart atyafianak, mert számárnak néz?”

Egy fiatal ember elhunyt nagybátyja végső perceiről
beszélt a néhai egyik régi barátjának.

— Fölkelvén az asztaltól, leült a karszébe egy ujsággal
kezében, aztán behunyta szemeit — és meg volt halva.

— Behunyta szemeit! ah! legalább nem látta saját halálát!

Kalkbrenner nagyon szerett fitogatni, hogy ő ősi nemes
családból származott.

— Tudja-e, hogy mondá egyszer valamelyik ismerősének,
hogy családomban nemesség a kereszt-es házuk közből zár-
mazik? Egyik őszám Barbarossát kísérte.

— Zongorán? — kérde e.

Kérdé gróf Erdödi a nála tisztelgő legatus nevét. —
„Erdödi” — lön a válasz: — „U y hát at afiak va unk!”
— „Igen ám, méltóságos uram, azzal a külöbséggel, hogy
méltóságod, „gróf Erdödi de Monyorókerék” — én pedig csak
„Erdödi de nyomorukerek.”

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: **Sipos Soma.**

Bérbeadási hirdetem ny.

Alólirott ezennel közhirrre teszi,
miszerint a föutczán levő házában

egy tágas

bolthelyiség

esetleg egy szobával együtt
a mai naptól több évre bér-
beadandó.

**A feltételek megtudhatók alól-
irott tulajdonosná.**

Szarvason 1882. jan 8-án

Frankó Gyula.

A t. női közönség figyelmébe.

Alólirott ajánlja a t. női közönség figyelmébe dúsan
berendezett

előnyomási mintáit mindennemű himzési munkákhoz.

Monogramm nyomatok a legnagyobb választékban
találhatóak, úgyszintén mindennemű más legújabb min-
ták is.

Tisztelettel **Fehér Poldiné,**
Szarvason.

Nagytemplom-utca, Petricz-féle ház,
(Tek. Plavetz György ur házával szemben.)

Egy jó házból való fiu tanonczul

felvétetik

MIKOLAY JANOS

fűszerkereskedésébe Szarvason.

Számos bizonyítvány a legelső érdem érmek,
orvosi tekintélyektől, különböző kiállításokról.

Harmincz éven át jónak bizonyult

Anatherin szájviz,

Dr. POPP J. G.-től cs. k. udvari fogorvos Bécsben, I. Bog-
nergasse 2.

Gyökerező gyógyszer mindennemű f-fájá ellen, min-
szinte a szájüreg és a foghus mindennemű belegése ellen.
Jónak bizonyult öblögő víz ... k...ál. 1 nagy
palack 1 frt 40 kr., 1 közép 1 frt és 1 kicsi 50 kr.

NÖVÉNY FOGPORA rövid használat után a fogakat
vakító fehértsi élkül, hogy ralm-ra volna. Ára,
dobozonkint 64 kr.

Dr. POPP cs. k. udv. fogorvos.

ANATHERIN FOGPASTÁJA üveg szelenczékben 1 frt 22 kr-ral
jónak bizonyult fogtisztító szer.

ILLATOS FOGPASTÁJA a szájüre és a fo ak ápolása és
fentartására a leg ütünőbb szer d ja 35 kr.

FOGÓLOMA igen gyakorlati s a le biztosabb szer a lyukas
f-gaknak önölmozására. Ára d-bodoxonkint 2 frt 10 kr.

Fűszeres gyóg. tani övé., ...app...j.

általános vélemény szerint kétségkívül az első ragot vivá ki, magának
valamennyi eféle készítmények közt, mert ennek előnyeit — gyógytani hatalmát
és meglepő hatását minden — oly esetben, hol, habár évek óta el-n-g-it b-
volna is átalakítandó, gyógyítandó, — egy szappanfélé sem közelítheti meg. A bőrt
tisztán...ul d n...ll-t, v-l-m...yi yó yerót-is agában fo lalja, az l művét
és annak felületét a legjobb szabályszerű állapotban fentartja. Valamennyi
bőrbajok, légyenek azok: napégés, szeplő, májfolt, hanyás, pattanás, szemölcs, korpa,
vagy bármilyen más baj, e szappan használata által nem csak végkép tökéletesen elhi-
rittatnak, hanem a bőr egyuttal az év minden szakában fennmaradó bársony-simáság
ruganyos puhasága és oly viruló, fris kinézésü leend, milylyen a valódi szép bőrszín
hez szilkségeltetik; s megóvjá azt az idő minden káros befolyásu változása ellen.
Ezen növény szappan, ugv mint a közönséves szappan, egy drba gyapjuszövetre
dörgőve, meleg vizeli mosdással használtatik; melly mosdások naponként tetszés
szerint ismételtethetnek; kiváltképp előnyös e szappan fürdőkb-
is, és ott gyakran már a legnagyobb sikerrel használtatott föl. Ára darabonkint 30 kr.

A t. cz. közönség felkératik világosan Popp cs. k. udv. fogorvos-
féle készítményeket kérni, s csak az olyakat fogadni el, melyek saját
véd egyém-mel vannak elátva.

Kapható: Szarvason Medveczky J. és Boros K.-nál, Békésen Benedicti
S. De' receny K. Békésen S. C. ab. Dics A., Varságh. tél. G. om. K...plys
Sözvegve Mező-Berény Urszinyi L. Oros háza Medvecky H. Mező-Tur
omgyi G. özv. zent. Miklós Tóth S. Gyula Örléy St. Enrród
Soldos L., Szentés. K. Dosa Béla. és Várady L. ...szertár iban.

AZ „ÁRPÁD” IRODALMI

ÉS NYOMDAI INTÉZET

SZARVASON,

ajánlkozik mindennemű nyomdai munka gyors és diszes kiállítására

Községi és gyámi rovatos iven,

HIVATALOS NYOMTATVÁNYOK,

minden alakban,

ügyvédi- és kereskedelmi nyomtatványok

FALRAGASZOK, KÖRLEVELEK,

levelfűzők és levélborítók, névjegyek, füzetek és könyvek

a legjutányosb áron állittatnak ki.

👉 Vidéki megrendelések pontosan teljesítettnek. 👈

Az Árpád intézet. ügyvezetősége

Szarvason.